Koncepcia nákupu IKT

Verejné obstarávania projektov PO7 OPII

Bratislava, 08.03.2019

Nechala & Co.
law firm

Dobrý deň

Pavel Nechala

Koncepcia nákupu IKT je dlhodobo očakávaným nástrojom na zvýšenie kvality, predvídateľnosti a rýchlosti obstarávania IKT na strane verejného sektora.

Môj email:
nechala@advocate.sk

Nechala & Co.
law firm

NKVIS a lepší nákup IT

Koncepcia bude tiež adresovať nasledovné oblasti:

- používať **širšie spektrum metód obstarávania**, tak aby boli vhodné pre daný predmet,
- problematika **zneužívania inštitútu autorských** práv na priame zadania projektov,
- zvýšenie možností **zapojenia malých a stredných podnikov** do obstarávania IKT (pričom samotná súťaž musí byť otvorená a podmienky nediskriminačné pre akéhokoľvek účastníka),
- používanie **otvoreného softvéru**, vrátane zavedenia povinnosti, aby každé na zákazku vyvíjané softvérové dielo spadalo pod licenciu EUPL,
- dekompozícia projektov na **menšie časti**,
- **oddelenie nákupu HW a SW**,
- **oddelenie nákupu analýz a implementácie** a podpora agilných prístupov k implementácii už počas obstarávania a zazmluvňovania projektu,
- zmena súčasnej praxe preferovania ceny ako jediného kritéria v prospech hodnotenia **ekonomickej výhodnosti riešenia**,
- zabezpečenie **lepšej vymáhateľnosti pravidiel** pre nákup informačných technológii a posilnenie personálnych kapacít v oblasti nákupu informačných technológií.

Ciele a východiská koncepcie

Koncepcia je nástrojom, ktorý určuje **strategické smerovanie** verejnej správy v oblasti nákupu IT

- ✓ Zabezpečenie **kontinuity prevádzky** existujúceho SW diela
- ✓ Skutočnú **súťaž medzi dodávateľmi IT**
- ✓ **Znižovanie nákladov a času** na implementáciu a prevádzku IT
- ✓ **Zrýchlenie procesu verejného obstarávania** IT s ohľadom na rýchly vývoj technológii a aplikácii, najmä procesom výberu vhodného postupu verejného obstarávania
- ✓ Presadzovanie **MEAT kritérií**
- ✓ Flexibilitu pri výbere, vo vývoji, úpravách a integrácii IT (vrátane **odstránenia tzv. lock-in** - „uzamknutia“ verejného obstarávateľa vo vzťahu s jedným dodávateľom)

Riešenie najzávažnejších oblastí

A to verejné obstarávanie **servisných (prevádzkových) zmlúv** k existujúcim SW dielam a

druhým problémom je **zohľadnenie celého životného cyklu SW** v plánovaní verejného obstarávania SW diel, vrátane ich následnej prevádzky

Oblasti obstarávania IT

Kategorizácia hardvéru

a) s pevne zabudovanými funkciami
b) s vlastným softvérovým vybavením

Kategorizácia softvéru

a) „krabicový SW“
b) „špecializovaný SW“
c) „unikátny SW“ alebo „SW dielo“

Služby

a) súčasťou dodávky „špecializovaného SW“
b) zahrnuté v dodávke unikátneho SW diela
c) formou samostatného verejného obstarávania
d) v podobe dostupnej Cloudovej služby

Cloud

a) služby tzv. privátneho vládneho cloudu
b) SaaS služby
c) služby poskytovateľov cloudových služieb mimo privátny vládny cloud

Podstatnou regulačnou klauzulou tohto zákona je znenie uvedené v §10a ods. 5 „**Na účely výkonu verejnej moci** môže orgán verejnej moci odoberať a využívať len cloudové služby, ktoré **sú vládnymi cloudovými službami**.“

Situácie verejného obstarávateľa

✓ NOVÝ SOFTVÉR (SITUÁCIA Č. 1)

- ✓ **Analýza** (dostupné SW riešenie u iného orgánu verejnej moci (resp. na vládnom cloude), prípravne trhové konzultácie)
- ✓ **Príprava verejného obstarávania** (centrálne licenčné podmienky, krabicový SW, špecializovaný SW, unikátny SW)

Unikátny SW

- ✓ Predmet verejného obstarávania je dodávka unikátneho SW diela na základe **Zmluvy o dielo** na SW dielo spolu so zabezpečením jeho prevádzky po stanovenú dobu, ktorá bude spravidla kratšia, než plánovaná životnosť celého diela, a na základe **Zmluvy o prevádzke SW diela** (zmluva o podpore, údržbe a rozvoji, tiež „SLA zmluva“)

- ✓ Nadväzujúce zákazky na prevádzku a budúci rozvoj diela by mali byť riešené buď **ako uplatnenie opcií z pôvodnej** zákazky, alebo zadávané **ako nové zákazky v rámci** neobmedzeného okruhu možných dodávateľov

Unikátny SW a vendor lock in

Verejný obstarávateľ sa musí zároveň vyhnúť problému „vendor lock-in“

- nadobudnutím dostatočných oprávnení v rámci **majetkových autorských práv,** najneskôr k momentu ukončenia zmluvného vzťahu s dodávateľom, a
- prostredníctvom plánovania **celého životného cyklu SW diela**
- kontrolu **technickej špecifikácie** v rámci opisu predmetu novej zákazky, aby táto nepreferovala riešenia, ktoré sú výhradným know-how jedného zo súťažiacich
- požadovaním **dodržiavania technických štandardov** a postupov tak, aby sa pri vývoji SW diela minimalizovali neštandardné úpravy, ktoré by bránili prevzatiu iným dodávateľom (špecializovaný SW)

Unikátny SW a vendor lock in

- požadovaním **odovzdania primeranej dok**umentácie potrebnej pre prevádzku a úpravy diela (logika systému, model fungovania systému atď..)
- svojim právom **kontrolovať výstupy do**dávateľa počas realizácie diela
- zabezpečením poskytnutia súčinnosti pôvodného dodávateľa **pri ukončení zmluvy (vrátane migrácie dát)**
- včasným realizovaním horeuvedených opatrení vo vzťahu **k príprave a realizácii následného/nového VO.**
- zabezpečením postačujúcich p**referovane interných personálnych kapacít obstarávateľa** tak, aby bol schopný absorbovať dodávateľské know-how a riadiť rozvoj diela. Predovšetkým ide o role: architektúra, riadenie požiadaviek, projektový manažment, manažment kontraktov

Ilustratívny príklad nastavenia opcií

Situácie verejného obstarávateľa

- ✓ **PREVÁDZKOVÁ ZMLUVA, PRE SW, KTORÝ SA EŠTE LEN DODÁVA (SITUÁCIA Č. 2)**
  - ✓ do ukončenia pôvodnej prevádzkovej zmluvy aj s prípadným **predĺžením dodatku**.
  - ✓ maximálne možné trvanie na pokračovanie prevádzky kratšie ako **tri roky**
  - ✓ nové VO

Príklad predĺženia

Situácie verejného obstarávateľa

- ✓ **PREVÁDZKOVÁ ZMLUVA PRE ĎALŠIE OBDOBIE (SITUÁCIA Č. 3)**
  - ✓ maximálne na obdobie **3 rokov**
  - ✓ osobitných podmienok určených v zákone o VO
  - ✓ ***Zdôvodnenie a interný plán verejného obstarávania***

Situácie verejného obstarávateľa

- ✓ **NALIEHAVÁ POTREBA PREVÁDZKOVEJ ZMLUVY, Z DÔVODU UŽ UKONČENEJ PÔVODNEJ ZMLUVY (SITUÁCIA Č. 4)**

  - ✓ maximálne na obdobie **3 rokov**
  - ✓ osobitných podmienok určených v zákone o VO
  - ✓ ***Zdôvodnenie a interný plán verejného obstarávania***

Ďalšie kroky ku konsolidácii stavu v oblasti prevádzkových zmlúv

- ✓ Zoznam IT projektov
- ✓ Zdôvodnenie rozhodnutia ohľadom voľby v otázke ďalšieho smerovania stratégie rozvoja predmetného IS,
- ✓ UPVII zriadi komisiu zloženú s nezávislých IT odborníkov

- ✓ maximálne na obdobie **3 rokov**
  - ✓ osobitných podmienok určených v zákone o VO
  - ✓ ***Zdôvodnenie a interný plán verejného obstarávania***

Zoznam príloh

„Prípravne trhové konzultácie a predbežné zapojenie záujemcov alebo uchádzačov“
„Bežná dostupnosť“
„Prehľad postupov VO v tabuľke“
„Opis predmetu zákazky“
„Podmienky účasti vo verejnom obstarávaní IKT“
„**Autorské právo v IT zmluvách“**
„Súťaž návrhov s následným PRK na SW diela (vrátane príloh Kritériá na vyhodnotenie návrhov a Odbornosť členov komisie na vyhodnotenie ponúk/poroty pri súťaži návrhov)“
„Zmeny zmluvy, rámcovej dohody a koncesnej zmluvy počas ich trvania“

Rozšírené vydanie koncepcie

- ✓ uplatnenie MEAT kritérií vo verejnom obstarávaní IT, nakoľko v súčasnosti prevažuje len kritérium najnižšia cena,
- ✓ zrýchlenie procesu verejného obstarávania, nakoľko v súčasnosti je proces VO IT z pohľadu intenzívneho progresu IT technológii v čase neúmerne zdĺhavý,
- ✓ správne a komplexné definovanie opisu predmetu zákazky, vrátane zvýšenia odbornosti personálnych kapacít, zodpovedných najmä za opis predmetu zákazky pri verejnom obstarávaní IT,
- ✓ spôsob určenia predpokladanej hodnoty zákazky,
- ✓ určenie rozsahu požiadaviek na preukázanie technickej, ekonomickej alebo odbornej spôsobilosti v rámci podmienok účasti v etape prípravy súťažných podkladov (požadované certifikáty, preukazovanie odborných skúseností na základe doterajšej praxe odborníkov uchádzača) vo väzbe na elimináciu prípadnej diskriminácie uchádzačov zo strany verejného obstarávateľa/obstarávateľa,
- ✓ vypracovať metodiku pre použitie súťaže návrhov pri obstarávaní unikátneho SW diela,
- ✓ v úzkej spolupráci s ÚVO usmerniť verejných obstarávateľov, ako viesť rokovacie konanie so zverejnením a súťažný dialóg,
- ✓ vytvoriť vzorové ustanovenia zmluvy, riešiace subdodávateľské reťazce pri obstarávaní IKT aj nad rámec súčasnej právnej regulácie, avšak v jej súlade,
- ✓ preskúmať možnosti verejného obstarávania, ktoré vytvorí predpoklady pre využívanie agilných postupov realizácie a vývoja SW diela;
- ✓ **delenie zákaziek na časti;**
- ✓ vypracovanie opatrenia k postupu verejného obstarávateľa a obsahu dokumentácie v situáciách č. 2 až 4 (kapitola 4 tejto Koncepcie;
- ✓ metodika centrálneho verejného obstarávania IKT.

Ďakujeme za pozornosť!
Otázky?

Môžete nás kontaktovať
nechala@advocate.sk

Nechala & Co.
law firm